

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 36Ps/1/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122210077
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ondrej Havír
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2023:8122210077.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Ondrejom Havírom v právnej veci spôsobilosti na právne úkony: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, XXX XX D., právne zastúpená: Advokátska kancelária SLAMKA & Partners s.r.o., so sídlom Radlinského 1735/29, 026 01 Dolný Kubín, IČO: 50 120 000, v konaní zastúpená procesným opatrovníkom Mesto Prešov, o návrhu E. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XX, adresa na doručovanie H. XXX, o obmedzenie spôsobilosti na právne úkony, takto

rozhodol:

súd konanie **zastavuje**.

II. Štátu priznáva nárok na náhradu trov konania voči navrhovateľke v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

III. Osobe, o ktorej spôsobilosti na právne úkony sa koná priznáva nárok na náhradu trov konania voči navrhovateľke v rozsahu 100%.

IV. Navrhovateľka je **povinná** nahradiť osobe, o ktorej spôsobilosti na právne úkony sa koná trovy právneho zastúpenia v sume 1 129,09 Eur do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku k rukám jej právneho zástupcu.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka návrhom doručeným súdu dňa 22.11.2022 žiadala, aby súd rozhodol o obmedzení spôsobilosti na právne úkony jej dcéry A. B.. Svoj návrh odôvodnila tým, že od roku 2018 má vedomosť, že jej dcéra trpí na depresívno – úzkostnú poruchu, pričom bola z daného dôvodu aj hospitalizovaná na psychiatrickej klinike v Prešove. Na súdnom pojednávaní dňa 19.10.2022 na Okresnom súde Námestovo pod spisovou značkou 7C/28/2020, kedy prišla po dlhšom čase do osobného kontaktu s dcérou, táto pôsobila dezorientovane, zmätene, nepamätala si zjavné a nie v jej živote bežné veci, ako kúpu domu, uvádzala protichodné tvrdenia, teda celkovo budila dojem, že sa jej splietajú bludy a nevie čo robí. Na základe daného dojmu zo súdneho pojednávania kontaktovala ošetrujúcu lekárku jej dcéry I. H. J., ktorá jej uviedla, že jej dcéra sa už dlhšie nepodrobuje terapii a mala by sa obrátiť na súd, aby bol zistený jej zdravotný stav. Okrem toho jej dcéra žije s osobou, ktorá taktiež trpí problémami psychického rázu, bol liečený ako gambler a alkoholik s násilnými sklonsmi, teda je to zrejme on, kto bráni jej dcére v liečbe.

2. Dňa 28.11.2022 bolo súdu doručené doplnenie návrhu navrhovateľky, ktorým predložila do konania súhlas K. B. s ustanovením do funkcie procesného opatrovníka osobe, o ktorej spôsobilosti sa má rozhodovať. Súčasťou podania bola komunikácia prostredníctvom chatovej aplikácie, fotokópia rodného listu osoby, o ktorej spôsobilosti sa koná a zvuková nahrávka zo súdneho pojednávania vedeného Okresným súdom Námestovo pod spisovou značkou 7C/28/2020 na CD nosiči.

3. Dňa 22.12.2022 bolo súdu doručené elektronické podanie MUDr. Evy Húskovej, ošetrojúcej lekárky osoby, o ktorej spôsobilosti sa koná, ktorého prílohou boli lekárske správy. V ich zmysle uviedla, že je ošetrojúcou lekárkou A. B. od 01.07.2022. Zo zdravotnej dokumentácie vyplýva, že bola liečená v psychiatrickej ambulancii a súčasne bola aj hospitalizovaná na psychiatrii, v súčasnosti bola nastavená liečba liekmi. Naposledy ošetrojúcu lekárku navštívila dňa 03.06.2022 za účelom preventívnej prehliadky, pričom nejavila znaky psychického ochorenia. Vzhľadom k uvedenému nepredpokladá žiaden zdravotný dôvod na obmedzenie na právne úkony osoby, o ktorej spôsobilosti sa koná.

4. Uznesením Okresného súdu Prešov zo dňa 05.01.2023 pod číslom konania 36Ps/1/2022 – 28, bol za procesného opatrovníka A. B. ustanovený K. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXX.

5. Dňa 11.01.2023 bolo súdu doručené podanie osoby, o ktorej spôsobilosti na právne úkony sa koná. V podaní uviedla, že nesúhlasí s ustanovením za procesného opatrovníka jej brata K. B., keďže na Okresnom súde Námestovo sa vedie viacero konaní, kde práve jej brat ju žaluje a naopak. Vzhľadom k tomu existuje pravdepodobná existencia konfliktu záujmov, preto je nevyhnutné ustanoviť odlišného opatrovníka. Pokiaľ ide o samotný návrh, ide iba o pokus navrhovateľky skomplikovať jej život. Na Okresnom súde Námestovo a Krajskom súde v Žiline sa vedie viacero konaní, kde ako strany konania vystupujú navrhovateľka a jej syn K. a na druhej strane ona. Keďže sa priebeh konaní javí v ich neprospech, iniciovali ďalšie konanie, v ktorom sa snažia obmedziť jej spôsobilosť na právne úkony. Ide teda o účelový návrh, pričom neexistuje žiadna pochybnosť o tom, že je spôsobilou nositeľkou práv a povinností. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam navrhla, aby súd návrh zamietol a priznal jej nárok na náhradu trov konania a právneho zastúpenia, keďže sa jedná o zjavne nedôvodný návrh.

6. Uznesením Okresného súdu Prešov zo dňa 08.02.2023 pod číslom konania 36Ps/1/2022 – 49, súd zrušil uznesenie súdu, ktorým ustanovil za procesného opatrovníka A. B. K. B. a súčasne ustanovil za procesného opatrovníka osobe, o ktorej spôsobilosti na právne úkony sa koná Mesto Prešov.

7. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchmi účastníkov konania, výsluchom osoby, ktorá má byť obmedzená spôsobilosti na právne úkony, výsluchom znalca a oboznámením sa s návrhom, znaleckým posudkom, vyčísleniami trov právneho zastúpenia právneho zástupcu osoby, o ktorej spôsobilosti sa koná, ako aj ostatným spisovým materiálom, pričom zistil nasledujúci skutkový stav:

8. Uznesením Okresného súdu Prešov zo dňa 03.03.2023 pod číslom konania 36Ps/1/2022 – 50, bolo vo veci nariadené znalecké dokazovanie a do konania bol pribratý znalec z odboru – zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria I. I. J., ktorý vo veci vypracoval znalecký posudok číslo 20/2023. Záverom predmetného znaleckého posudku bolo, že A. B., teda osoba, o ktorej obmedzení spôsobilosti na právne úkony sa rozhoduje netrpí žiadnym psychickým ochorením. Keďže netrpí žiadnym psychickým ochorením je otázka súdu ohľadom prípadného trvalého rázu psychického ochorenia bezpredmetná. Osoba, o ktorej spôsobilosti na právne úkony sa koná je v dôsledku svojho psychického stavu spôsobilá samostatne robiť právne úkony, posúdiť ich zmysel a význam, vystupovať pred štátnymi a správnymi orgánmi, ovládať svoje konanie a posúdiť jeho následky, hospodáriť so svojim majetkom, rozhodovať o svojej liečbe, zaobstarávať si svoje potreby a vybavovať si svoje záležitosti. Okrem toho záverom znaleckého posudku znalec uviedol, že duševný stav vyšetrovanej nevyžaduje obmedzenie jej spôsobilosti na právne úkony.

9. Súd nariadil pojednávanie na deň 02.06.2023 o 10:45 hod. Dňa 02.06.2023 o 7:57 bolo súdu doručené elektronické podanie navrhovateľky, ktorým súdu oznámila, že sa nemôže zúčastniť pojednávania z dôvodu jej zdravotného stavu, preto ho žiada odročiť. Súčasťou podania navrhovateľky bol výmenný lekársky lístok zo dňa 31.05.2023, z ktorého vyplývali obtiaže navrhovateľky spočívajúce v ťažkej anémii s kolapsovými stavmi. Na pojednávaní uviedol právny zástupca osoby, o ktorej spôsobilosti na právne úkony sa koná, že navrhuje, aby sa pojednávanie riadne vykonalo. Zo strany navrhovateľky ide o obštrukčné konanie. Navrhovateľka vedie voči osobe, o ktorej spôsobilosti na právne úkony sa koná viaceré súdne konania, pričom jej výsluchom súdy nemali žiadne pochybnosti o jej spôsobilosti. Súd následne odročil termín pojednávania na deň 12.07.2023 o 10:45 hod. Predvolanie na predmetný termín pojednávania bolo navrhovateľke doručené dňa 08.06.2023.

10. Dňa 10.07.2023 bolo súdu doručené ďalšie ospravedlnenie navrhovateľky z neúčasti na pojednávaní zo zdravotných dôvodov a žiadosť o jeho odročenie, pričom prílohou bol výmenný lekársky lístok, z ktorého vyplývali ako obtiaže navrhovateľky bolesti krížov. Súd žiadosť navrhovateľky o odročenie pojednávania neakceptoval, čo jej oznámil e-mailom zo dňa 11.07.2023. Dňa 12.07.2023 súd riadne vykonal pojednávanie, ktorého sa zúčastnil zástupca navrhovateľky, osoba, o ktorej spôsobilosti na právne úkony sa koná a jej právny zástupca a znalec. Pojednávanie sa nezúčastnil procesný opatrovník osoby, o ktorej spôsobilosti na právne úkony sa koná aj napriek tomu, že mu bol termín pojednávania riadne oznámený na predchádzajúcom pojednávaní a tento vzal na vedomie. Vzhľadom k uvedenému súd konal v jeho neprítomnosti. Na úvod pojednávania zástupca navrhovateľky vzniesol námietku zachovania 5-dňovej lehoty na prípravu na pojednávanie, keďže sa o konaní dozvedel deň pred pojednávaním od svojej matky, ktorá sa ho nemohla zúčastniť zo zdravotných dôvodov. Súd na pojednávaní vypočul A. B., t.j. osobu, o ktorej spôsobilosti na právne úkony sa koná, ktorá k veci uviedla, že sa cíti riadne spôsobilá, má stabilnú prácu a partnerský vzťah. Má za to, že zo strany jej matky ide o účelovo podaný návrh, ide o siedme konanie v poradí, pričom je zároveň posledným, o ktorom sa doposiaľ nerozhodlo, preto je názoru, že ho navrhovateľka účelovo chce odročovať.

11. Na predmetnom pojednávaní bol vypočutý aj znalec, ktorý uviedol, že po preštudovaní si súdneho spisu a zdravotnej dokumentácie A. B. je zrejme, že menovaná sa liečila v priebehu roku 2018 ambulantne a 1x aj ústavne psychiatricky kvôli epizóde stredne ťažkej depresie na psychiatrickom oddelení v Prešove. Momentálne neužíva žiadne lieky, ani sa nelieči ambulantne u psychiatricky, jej stav je plne stabilizovaný, pričom podotýka, že ani samotná diagnóza depresie nezadáva ani najmenší dôvod na nejaké obmedzovanie spôsobilosti na právne úkony. Menovaná sa dostavila do ambulancie znalca v apríli tohto roku, je s ňou normálny verbálny kontakt, je plne orientovaná, chápe situáciu, zmysel vyšetrenia, jej intelektové funkcie sú adekvátne dosiahnutému veku a vzdelaniu. Znalec ďalej uviedol, že z psychiatrického hľadiska nie je žiaden dôvod na obmedzovanie spôsobilosti A. B. na právne úkony.

12. Podľa § 8 zákona číslo 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“), spôsobilosť fyzickej osoby vlastnými právnymi úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti (spôsobilosť na právne úkony) vzniká v plnom rozsahu plnoletosťou. Plnoletosť sa nadobúda dovŕšením osemnásteho roku. Pred dosiahnutím tohto veku sa plnoletosť nadobúda len uzavretím manželstva. Takto nadobudnutá plnoletosť sa nestráca ani zánikom manželstva ani vyhlásením manželstva za neplatné.

13. Podľa § 10 odsek 1 Občianskeho zákonníka, ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, nie je vôbec schopná robiť právne úkony, súd ju pozbaví spôsobilosti na právne úkony.

14. Podľa § 10 odsek 2 Občianskeho zákonníka, ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, alebo pre nadmerné požívanie alkoholických nápojov alebo omamných prostriedkov či jedov je schopný robiť len niektoré právne úkony, súd obmedzí jeho spôsobilosť na právne úkony a rozsah obmedzenia určí v rozhodnutí.

15. Podľa § 10 odsek 3 Občianskeho zákonníka, súd pozbavenie alebo obmedzenie spôsobilosti zmení alebo zruší, ak sa zmenia alebo ak odpadnú dôvody, ktoré k nim viedli.

16. Podľa § 231 zákona číslo 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) v konaní o spôsobilosti na právne úkony súd rozhoduje o

- a) obmedzení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony,
- b) zmene obmedzenia spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony,
- c) navrátení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony.

17. Podľa § 239 CMP, ten, o koho spôsobilosti sa koná, má v konaní spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu.

18. Podľa § 247 odsek 1 CMP, ak nie sú splnené podmienky na obmedzenie spôsobilosti, zmenu obmedzenia spôsobilosti alebo navrátenie spôsobilosti, súd konanie zastaví.

19. Podľa § 248 odsek 1 CMP, konanie o obmedzení spôsobilosti na právne úkony je spojené s konaním o ustanovení opatrovníka podľa § 272 až 277.

20. Podľa § 248 odsek 2 CMP, ak súd rozhodne o obmedzení spôsobilosti na právne úkony, vo výroku rozsudku vymedzí rozsah, v akom spôsobilosť osoby na právne úkony obmedzil, a ustanoví jej opatrovníka.

K procesným podmienkam pojednávania

21. V prvom rade sa súd zaoberal procesnými podmienkami na vykonanie pojednávania dňa 12.07.2023. Predvolanie na pojednávanie bolo doručené navrhovateľke dňa 08.06.2023. Následne dňa 10.07.2023 bolo súdu doručené ospravedlnenie z neúčasti na „dnešnom pojednávaní“ (súd v tomto poznamenáva, že pojednávanie sa nekonalo dňa 10.07.2023 ale dňa 12.07.2023) a žiadosť o jeho odročenie zo zdravotných dôvodov. Súčasťou bol výmenný lekársky lístok zo dňa 10.07.2023, z ktorého vyplývali ako subjektívne obtiaže navrhovateľky – bolesti krížov spolu s odporúčaním na ďalšiu liečbu. Súd tento dôvod na odročenie nariadeného termínu pojednávania neuznal, o čom navrhovateľku oboznámil a pojednávanie riadne vykonal. Z lekárskeho výmenného lístku totiž nevyplývalo, že zdravotné ťažkosti navrhovateľky sú takého rázu, že sa nemôže zúčastniť pojednávania. Okrem toho, navrhovateľka ani v pravom slova zmysle neospravedlnila svoju neúčasť na pojednávaní dňa 12.07.2023, keď z jej podania vyplýva, že žiadala o ospravedlnenie neúčasti a odročenie pojednávania zo dňa 10.07.2023, kedy sa vo veci nepojednávalo. Súd v tomto poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 25.06.2018 pod spisovou značkou I. ÚS 226/2018 – 10, kde sa stotožnil s argumentáciou odvolacieho súdu a v predmetnom uznesení uviedol: „Na základe vyššie uvedeného odvolací súd urobil záver, že súd prvej inštancie z procesného hľadiska postupoval v súlade s ustanoveniami Civilného sporového poriadku, keď dôvody prezentované žalobcom na odročenie pojednávania neuznal za také, ktoré by boli právne významné pre to, aby pojednávanie (stanovené dopredu s časovým odstupom mesiac a pol) muselo byť odročené. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že lekárske predpisy a výmenný poukaz na kožné vyšetrenie nemohli byť dostačujúcimi dôvodmi na ospravedlnenie neúčasti žalobcu na pojednávaní, pretože neosvedčovali také závažné zdravotné dôvody, pre ktoré by sa žalobca nemohol pojednávania zúčastniť.“

22. Navrhovateľka požiadala o odročenie už predošlého termínu pojednávania zo dňa 02.06.2023, čo odôvodnila svojim zdravotným stavom. Súd na prvýkrát tento dôvod akceptoval a pojednávanie odročil na nový termín, na ktorý bolo navrhovateľke doručené predvolanie viac ako mesiac pred jeho vykonaním. Navrhovateľka, ak mala vedomosť o jej zhoršenom zdravotnom stave, mala dostatok času na zvolenie si právneho zástupcu, prípadne iného zástupcu na jej zastupovanie v konaní. Napriek tomu tak neurobila a znova požiadala aj o odročenie ďalšieho termínu pojednávania znova, aj keď z iných zdravotných dôvodov. Po tom, čo ju súd upovedomil o neakceptovaní dôvodu na odročenie pojednávania udelila splnomocnenie na jej zastupovanie v konaní K. B., jej synovi. Tento na pojednávaní vzniesol námietku nezachovania lehoty 5 dní na prípravu na pojednávanie, keďže sa o ňom dozvedel iba deň pred pojednávaním. Súd neprijal ani túto argumentáciu zástupcu, keďže sa javil ako úmyselne obštrukčný za účelom predĺžovania súdneho konania. Okrem toho, zástupca mal o konaní dostatočný prehľad, keďže z jeho počiatku bol ustanovený za procesného opatrovníka A. B. a sám v súhlase s jej ustanovením uviedol, že dobre pozná jej zdravotný stav. Súd v tomto odkazuje na komentár k § 183 CSP, kde sa uvádza: „Hoci účastník konania vo svojej žiadosti uvedenie dôvod inak spôsobilý viesť k záveru o odročení pojednávania, nie je súd vždy povinný takýto dôvod akceptovať, a to najmä vtedy, ak je účastníkom konania uplatnený na procesnú obštrukciu s cieľom bezdôvodného predĺžovania občianskeho súdneho konania. Ak účastník konania nepreukáže existenciu objektívnych skutočností brániacich mu zvoliť si advokáta v primeranej lehote po riadnom doručení predvolania na pojednávanie, nie je možné akceptovať udelenie plnej moci advokátovi v krátkom čase pred termínom pojednávania, prípadne v deň pojednávania ako dôležitý dôvod na odročenie pojednávania.“ (ŠTEVČEK, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár, 1. vydanie, § 183, Bratislava: C. H. BECK, 2016). Vzhľadom k uvedenému súd zaujal stanovisko, že procesné podmienky na vykonanie pojednávania sú splnené.

K rozhodnutiu ohľadom spôsobilosti osoby, o ktorej spôsobilosti na právne úkony sa koná

23. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že návrh nie je dôvodný. Z výsluchu osoby, o ktorej spôsobilosti na právne úkony sa koná, znalca, ako aj z listinných dôkazov, a to najmä zo znaleckého posudku mal súd jednoznačne za preukázané, že A. B. netrpí žiadnym psychickým alebo iným ochorením, pre ktorý by bolo potrebné rozhodnúť o jej obmedzení spôsobilosti na právne úkony.

Znalec v rámci vypracovaného znaleckého posudku ako aj pri jeho výsluchu jednoznačne potvrdil záver, že osoba, o ktorej spôsobilosti na právne úkony sa koná je spôsobilá robiť právne úkony posúdiť ich význam a zmysel, konať pred štátnymi orgánmi a zaobštarávať si svoje potreby a záležitosti. Okrem toho samotná skutočnosť, ktorú v návrhu uviedla navrhovateľka, t.j. diagnóza depresie nedáva dôvod na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony. Z výsluchu osoby, o ktorej spôsobilosti na právne úkony sa koná súd nemal najmenšie pochybnosti o jej svojprávnosti. A. B. riadne opísala jej aktuálnu životnú situáciu, teda že má stabilné zamestnanie a partnerský vzťah. Tiež uviedla, že zo strany navrhovateľky ide o účelovo podaný návrh pre viacero súdnych konaní vedených na Okresnom súde Námestovo. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam súd dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony A. B., preto konanie v súlade s § 247 odsek 1 CMP zastavil. Súd teda o ustanovení opatrovníka ďalej nerozhodoval.

24. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

25. Podľa § 55 CMP, súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

26. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

27. Podľa § 58 odsek 1 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

28. Podľa § 58 odsek 2 CMP, o nároku štátu na náhradu trov konania a o výške náhrady trov konania štátu môže súd rozhodnúť samostatným uznesením aj po vydaní rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

29. Podľa § 251 odsek 1 CMP, trovy dôkazov platí štát.

30. Podľa § 251 odsek 2 CMP, ten, kto podá zjavne bezdôvodný návrh na začatie konania o spôsobilosti na právne úkony, je povinný nahradiť ujmu, ktorá vznikla osobe, o ktorej spôsobilosti sa konalo, jej zástupcovi alebo štátu.

K nároku na náhradu trov konania

31. Súd sa ďalej zaoberal nárokom na náhradu trov konania štátu a osoby, o ktorej spôsobilosti na právne úkony sa koná, keďže vznikla možnosť, že podaný návrh bol zjavne bezdôvodný. Navrhovateľka viedla na Okresnom súde Námestovo proti osobe, o ktorej spôsobilosti na právne úkony sa koná viacero konaní, čo vyplýva aj z dopytu uvedeného súdu na stav tohto konania v rámci konaní na tamom súde pod spisovými značkami 3C/14/2020 a 14C/33/2022, pričom skutočnosť o vedených konaniach a ich účelovosti predniesla aj osoba, o ktorej spôsobilosti na právne úkony sa koná a jej právny zástupca, ktoré navrhovateľka ani jej zástupca nerozptýlili. O bezdôvodnosti podania návrhu svedčí aj konštatovanie znalca, že samotná depresia nemôže predstavovať dôvod na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony. V zmysle zistených intencií súd dospel k záveru, že podaný návrh je zjavne bezdôvodný, keďže sú nezistil jediný dôvod na obmedzenie A. B. na spôsobilosti na právne úkony, čoho dôsledkom konanie zastavil. Súd preto rozhodol v zmysle § 251 odsek 2 CMP tak, že priznal štátu nárok na náhradu trov konania proti navrhovateľke v rozsahu 100%. Súd bol povinný po začatí konania na návrh navrhovateľky pribrať do konania znalca na zistenie zdravotného stavu osoby, o ktorej spôsobilosti na právne úkony sa koná, čo viedlo k vzniku výdavkov ohľadom vypracovania znaleckého posudku a výsluchu znalca. Keďže, ako už súd vyššie uviedol, súd dospel k záveru o bezdôvodnosti podaného návrhu, zaviazal na úhradu týchto trov navrhovateľku. Pokiaľ ide o výšku nároku štátu, o tejto rozhodne v zmysle § 58 odsek 2 CMP súdny úradník po právoplatnosti tohto rozsudku.

32. Súd sa ďalej zaoberal nárokom na náhradu trov konania osoby, o ktorej spôsobilosti na právne úkony sa koná, keďže z jej strany bol podaný návrh na ich priznanie. Súd rovnako ako v predošlom odseku uvádza (s rovnakým odôvodnením), že má za to, že predmetný návrh bol podaný zjavne bezdôvodne. Vzhľadom k tomu súd postupoval v zmysle § 55 až 58 CMP a osobe, o ktorej spôsobilosti na právne úkony sa koná priznal voči navrhovateľke nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Súd v tomto

poukazuje na komentár § 55 CMP, kde sa uvádza: „Okolnosti, keď je možné nárok na náhradu trov konania priznať, môže zakladať napríklad konanie o rozvod manželstva podané na návrh manžela, pričom zo strany manžela (navrhovateľa) ide o šikanózný návrh, pričom manželka sa k návrhu na rozvod manželstva vyjadrí, s rozvodom manželstva nesúhlasí, dostaví sa na vytýčený termín pojednávania. Manžel ako navrhovateľ sa na tento termín pojednávania nedostaví, svoju neúčasť neospravedlní včas a vážnymi dôvodmi, pričom manželka vyhlásila, že netrvá na prejednávaní veci, príde v súlade s § 97 CMP k zastaveniu konania.“ (SMYČKOVÁ, R. a kol. Civilný mimosporový poriadok. Komentár, 1. vydanie, § 55, Bratislava: C. H. BECK, 2017).

33. Súdu sa teda javí ako spravodlivé priznať osobe, o ktorej spôsobilosti na právne úkony sa koná nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Po podaní návrhu, ktorý sa okrem iného dotýkal jej základných ľudských práv bola nútená zvoliť si právneho zástupcu, s čím jej vznikli výdavky titulom právneho zastúpenia, ktorých náhradu si v konaní uplatnila. Súd preto dospel k záveru, že je nevyhnutné takéto situácie, kedy dôjde k podaniu bezdôvodného, možno konštatovať až šikanózneho návrhu posúdiť ako dôvody, kedy je spravodlivé priznať takejto osobe nárok na náhradu trov konania. V tomto dôsledku súd priznal osobe, o ktorej spôsobilosti na právne úkony sa koná nárok na náhradu trov konania proti navrhovateľke v rozsahu 100%.

34. Následne súd rozhodoval o výške priznaných trov osobe, o ktorej spôsobilosti na právne úkony sa koná, keďže ustanovenie § 58 odsek 1 CMP ukladá súdu povinnosť rozhodnúť okrem nároku aj o výške trov konania v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Dňa 11.07.2023 bolo súdu doručené podanie právneho zástupcu osoby, o ktorej spôsobilosti na právne úkony sa koná, v ktorom vyčíslil trovy právneho zastúpenia titulom:

- príprava a prevzatie zastupovania – 96,31 Eur,
- písomné podanie na súd zo dňa 11.01.2023 – 96,31 Eur,
- účasť na pojednávaní dňa 02.06.2023 – 96,31 Eur,
- účasť na pojednávaní dňa 12.07.2023 – 96,31 Eur,

Právny zástupca si tiež uplatnil náhradu výdavkov titulom hotových výdavkov (cestovného a náhrady straty času) a režijný paušál za jednotlivé úkony.

35. Podľa § 11 odsek 1 písmeno a/ vyhlášky MS SR číslo 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“), základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je jedna trinástina výpočtového základu, ak nie je možné vyjadriť hodnotu veci alebo práva v peniazoch, alebo ju možno zistiť len s nepomernými ťažkosťami.

36. Podľa § 13a odsek 1 písmena a/, odmena vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny patrí za tieto úkony právnej služby: prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom.

37. Podľa § 13a odsek 1 písmeno c/ vyhlášky, odmena vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny patrí za tieto úkony právnej služby: písomné podanie na súd alebo iný orgán alebo protistrane týkajúce sa veci samej.

38. Podľa § 13a odsek 1 písmeno e/ vyhlášky, odmena vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny patrí za tieto úkony právnej služby: účasť na konaní pred súdom alebo iným orgánom a na konaní o zmieri, a to za každé začaté dve hodiny bez ohľadu na počet týchto za sebou nadväzujúcich úkonov vykonaných počas dvoch hodín; ak úkon alebo na seba nadväzujúce úkony trvajú viac ako štyri hodiny, patrí odmena za každé dve skončené hodiny.

39. Podľa § 13a odsek 4 vyhlášky, za zastúpenie na pojednávaní, pri ktorom došlo iba k vyhláseniu rozhodnutia, patrí odmena vo výške jednej polovice základnej sadzby tarifnej odmeny. Za zastúpenie na pojednávaní, ktoré bolo odročené bez prejednávaní veci, patrí odmena vo výške jednej štvrtiny základnej sadzby tarifnej odmeny.

40. Podľa § 16 odsek 3 vyhlášky, od klienta možno požadovať na náhradu výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné sumu vo výške jednej stotiny výpočtového základu za každý úkon právnej služby. Túto sumu môže advokát požadovať aj vtedy, ak sa na jej náhrade s klientom osobitne nedohodol.

41. Podľa § 16 odsek 4 vyhlášky, na výšku náhrady preukázaných cestovných výdavkov sa vzťahujú osobitné predpisy, ak táto vyhláška neustanovuje inak.

42. Podľa § 17 odsek 1 vyhlášky, pri úkonoch právnej služby vykonávaných v mieste, ktoré nie je sídlom advokáta, za čas strávený cestou do tohto miesta a späť patrí advokátovi náhrada za stratu času vo výške jednej šesťdesiatiny výpočtového základu za každú aj začatú polhodinu.

43. Podľa § 1 písmeno b/ opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky číslo 88/2023 Z. z. o sumách základnej náhrady za používanie cestných motorových vozidiel pri pracovných cestách účinného od 01.04.2023 do 30.06.2023 (ďalej len „opatrenie 1“), suma základnej náhrady za každý 1 km jazdy pre osobné cestné motorové vozidlá je 0,239 eura.

44. Podľa § 1 písmeno b/ opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky číslo 247/2023 Z. z. o sumách základnej náhrady za používanie cestných motorových vozidiel pri pracovných cestách účinného od 01.07.2023 (ďalej len „opatrenie 2“), suma základnej náhrady za každý 1 km jazdy pre osobné cestné motorové vozidlá je 0,252 eura.

45. Právny zástupca osoby, o ktorej spôsobilosti na právne úkony sa koná si v podaní zo dňa 11.07.2023 uplatnil náhradu trov konania za štyri úkony. V súlade s vyhláškou, keďže nebolo možné určiť hodnotu vecí prináleží právnomu zástupcovi odmena za úkon právnej služby vo výške 96,31 Eur, čo predstavuje 1/13 výpočtového základu za rok 2023. Súd pri priznávaní odmeny právnomu zástupcovi za jednotlivé úkony vychádzal z obsahu súdneho spisu, pričom mal preukázané 4 úkony, a to za prevzatie a prípravu zastúpenia, 2x účasť na súdnych pojednávaniach (z toho pojednanie zo dňa 02.06.2023 iba vo výške 1 hodnoty úkonu, keďže nedošlo k prejednaniu veci podľa § 13a odsek 4 vyhlášky) a podaniu písomného vyjadrenia. Právnomu zástupcovi osoby, o ktorej spôsobilosti sa koná patrí náhrada trov konania, ktorá bola vyčíslená nasledovne:

a. náhrada trov právneho zastúpenia za jednotlivé úkony

za štyri úkony právnej služby v roku 2023:

- prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom – plná moc udelená dňa 05.01.2023 – 96,31 Eur,

- písomné podanie na súd zo dňa 11.01.2023 – 96,31 Eur,

- účasť na konaní pred súdom dňa 02.06.2023 – 24,08 Eur (1/4 hodnoty úkonu v zmysle § 13a odsek 4 vyhlášky),

- účasť na konaní pred súdom dňa 12.07.2023 – 96,31 Eur.

spolu vo výške 313,01 Eur.

b. režijný paušál podľa § 16 odsek 3 vyhlášky za jednotlivé úkony: za rok 2023 po 12,52 Eur za 4 úkony, t.j. 50,08 Eur,

c. 1. pojednanie dňa 02.06.2023

Z predloženého technického preukazu (osvedčenia o evidencii – časť II) vyplýva, že právny zástupca osoby, o ktorej spôsobilosti sa koná použil motorové vozidlo FIAT 500X (ev. č. L.) s kombinovanou spotrebou paliva 6,9 l/100 km. Priemerná cena pohonných látok (benzín) v Slovenskej republike podľa Štatistického úradu Slovenskej republiky bola v 22. týždni (29.05.2023 – 04.06.2023) vo výške 1,585 Eur/liter (M.). Dĺžka trasy Dolný Kubín – Prešov (so sídla advokátskej kancelárie právneho zástupcu osoby, o ktorej spôsobilosti sa koná na Okresný súd Prešov) a späť predstavuje 344 km (www.google.com/maps), čoho dôsledkom bolo právnomu zástupcovi priznané cestovné vo výške 119,85 Eur ($6,9 \times 1,585 = 10,94 \text{ Eur} : 100/1\text{km} \times 344 = 37,63 \text{ Eur} + 344 \times 0,239 \text{ Eur}$ (v zmysle § 1 písmeno b/ opatrenia 1) = 37,63 Eur + 82,22 Eur = 119,85 Eur).

2. pojednanie dňa 12.07.2023

Z predloženého technického preukazu (osvedčenia o evidencii – časť II) vyplýva, že právny zástupca osoby, o ktorej spôsobilosti sa koná použil motorové vozidlo FIAT 500X (ev. č. L.) s kombinovanou spotrebou paliva 6,9 l/100 km. Priemerná cena pohonných látok (benzín) v Slovenskej republike podľa Štatistického úradu Slovenskej republiky bola v 26. týždni (26.06.2023 – 02.07.2023) vo výške 1,574 Eur/liter (M.) (súd použil cenu PHM za posledný týždeň, ktorý zverejnil štatistický úrad, keďže právny zástupca nepredložil pokladničný doklad o nákupe PHM). Dĺžka trasy Dolný Kubín – Prešov (so sídla advokátskej kancelárie právneho zástupcu osoby, o ktorej spôsobilosti sa koná na Okresný súd Prešov) a späť predstavuje 344 km (www.google.com/maps), čoho dôsledkom bolo právnomu zástupcovi priznané cestovné vo výške 124,05 Eur ($6,9 \times 1,574 = 10,86 \text{ Eur} : 100/1\text{km} \times 344 = 37,36 \text{ Eur} + 344 \times 0,252 \text{ Eur}$ (v zmysle § 1 písmeno b/ opatrenia 2) = 37,36 Eur + 86,69 Eur = 124,05 Eur).

spolu vo výške 243,90 Eur.

d. ďalej trovy právneho zastúpenia žalovaného pozostávajú z náhrady za stratu času vo výške 1/60 výpočtového základu za každú aj začatú polhodinu v zmysle ustanovenia § 17 odsek 1 citovanej vyhlášky:

- za cestu na pojednávanie dňa 02.06.2023 v rozsahu 8 polhodín x 20,87 Eur (výpočtový základ pre rok 2023), t.j. 166,96 Eur (dĺžka cesty motorovým vozidlom tam aj späť predstavuje 1 hod a 52 min - M., čo predstavuje 2x po 4 začaté polhodiny),

- za cestu na pojednávanie dňa 12.07.2023 v rozsahu 8 polhodín x 20,87 Eur (výpočtový základ pre rok 2023), t.j. 166,96 Eur (dĺžka cesty motorovým vozidlom tam aj späť predstavuje 1 hod a 52 min - M., čo predstavuje 2x po 4 začaté polhodiny),

spolu vo výške 333,92 Eur.

Trovy právneho zastúpenia v konaní pred súdom prvej inštancie tak spolu predstavujú sumu vo výške 940,91 Eur bez DPH.

46. Podľa § 18 odsek 3 vyhlášky, ak je advokát platiteľom dane z pridanej hodnoty, zvyšuje sa odmena a náhrady podľa tejto vyhlášky o daň z pridanej hodnoty, ktorú je advokát povinný platiť podľa osobitného predpisu.

47. Právny zástupca osoby, o ktorej spôsobilosti sa koná predložil súdu osvedčenie o registrácii pre DPH. Vzhľadom k uvedenému sa odmena i náhrada zvyšujú o sadzbu dane z pridanej hodnoty, t.j. o 20%. DPH vo výške 20% zo sumy 940,91 Eur predstavuje sumu vo výške 188,18 Eur. Odmena a náhrady vrátane DPH tak predstavujú celkom 1 129,09 Eur.

48. Podľa § 232 odsek 3 C.s.p., lehotu na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

49. Lehotu na splnenie povinnosti súd uložil za použitia § 232 odsek 3 C.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Prešov na Krajský súd v Prešove, písomne v troch jeho vyhotoveniach. (§ 362 odsek 1 CSP)

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 odsek 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Odvolanie proti rozsudku možno odôvodniť len tým, že:

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 odsek 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 odsek 1 CMP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 odsek 2 CMP)

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov. (§ 62 odsek 3 CMP)

Osoba oprávnená podať odvolanie sa môže odvolania vzdať. Vzdať sa odvolania možno len voči súdu, a to až po vyhlásení rozhodnutia. Vzdaním sa tohto práva subjekt prestáva byť legitimovaným na podanie odvolania. (§ 368 CSP)